

ΕΤΟΣ 67ον

8 Δεκεμβρίου 2019

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 49 (3471)

Η ΣΩΖΟΥΣΑ ΕΝΟΤΗΤΑ

Γράφοντας ο απόστολος Παῦλος προς τούς Ἑβραίους λέει ὅτι «ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι πῶς κοφτερός κι ἀπό κάθε δίκωπο μαχαίρι» (4,12). Σήμερα δέν συνηθίζεται ἡ χρήση δίκωπων μαχαιριῶν. Πῶς συχνά τὰ συναντᾶμε σέ μουσειακές συλλογές ἢ σάν διακοσμητικά σέ σαλόνια. Ἀλίμονο, ὅμως, ἂν καταντήσουμε τήν «μάχαιραν τοῦ Πνεύματος» διακοσμητικό τοῦ σαλονιοῦ. «Τί νόημα ἔχει μιά θεολογία, πού δέν εἶναι πράξη;» δικαιολογημένα ἀναρωτιέται σύγχρονος θεολόγος. «Μά καί τί νόημα ἔχει μιά θεολογία, πού κραδαίνεται σάν ὄπλο κατά ἀπίστων καί δέν ζυμώνει αὐτούς πού τή διατυπώνουν»;

Οἱ καρποὶ τῆς ταπεινοφροσύνης

Τέτοιο κίνδυνο θέλει νά ἀποσοβῆσει ὁ Παῦλος ἀρχίζοντας στό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τό δεύτερο μέρος τῆς πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολῆς του. Στό πρῶτο ἐξέθεσε τή διδασκαλία γιά τό ἀπολυτρωτικό ἔργο τοῦ Χριστοῦ, πού ἀγκαλιάζει χωρὶς διακρίσεις Ἰουδαίους καί ἔθνικούς. Τώρα ἐκθέτει τίς πρακτικές συνέπειες αὐτῆς τῆς διδασκαλίας. Γιά τόν Ἀπόστολο, δόγμα καί ζωή εἶναι δύο ὄψεις τῆς ἴδιας πραγματικότητας. Γι' αὐτό εἶναι πολύ φυσικό νά δίνει ἔμφαση στίς προτροπές του μέ τό νά ὑπενθυμίζει καί πάλι ὅτι εἶναι «δέσμιος ἐν Κυρίῳ». «Ἀρκετὴ εἶναι ἡ μνήμη τῶν δεσμῶν», θά ἐπισημάνει καί ὁ Θεοδώρητος, «γιά νά διεγείρει πρὸς τήν ἐργασία τῶν ἀρετῶν καί τούς πῶς ἀναίσθητους. Ἀξίζει δέ νά θαυμάσει κανεὶς ὅτι ὁ Ἀπόστολος καμαρώνει γιά τὰ δεσμά του περισσότερο ἀπό ὅσο ἓνας βασιλιάς γιά τὰ διαδήματά του». Καί πῶς νά μὴ καυχᾶται γι' αὐτὰ ὁ Παῦλος, ὅταν μαζί μέ τόν ἱερό Χρυσόστομο θυμᾶται ὅτι «ἐδέθη καί ὁ ἡμέτερος Δεσπότης, ὁ τὴν οἰκουμένην λύσας τῶν ἀμαρτημάτων». Γι' αὐτό «ὡς χαιρόμαστε κι ἐμεῖς, ἔστω κι ἂν δέν βρισκόμαστε σέ αἰσθητὰ δεσμά, μέ τό νά εἴμαστε δεμένοι στήν ὑπακοή τῶν ἐντολῶν του». Μόνο μέ τέτοιο δέσιμο, μπορούμε νά ἀκολουθήσουμε τρόπο ζωῆς ἄξιο τῆς

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έφεσ. δ' 1-7)

Ἡ κλήση τοῦ Θεοῦ συνεπάγεται ἐνότητα

Ἀδελφοί, παρακαλῶ σὺν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεύμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.

ὕψηλῆς κλήσεως μας. Ὑπάρχει ὑψηλότερη κλήση, ρωτάει ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος, ἀπὸ τὸ «νά συγκαθίσουμε μὲ τὸν Χριστὸ στὸν θρόνον του καὶ νά συμβασιλεύσουμε»;

Ὅμως, ἀντίθετα μὲ τίς βασιλικές ἐνθρονίσεις, αὐτὸ τὸ τιμητικὸ κάλεσμα προϋποθέτει πρωτίστως ἄσκηση στὴν ταπεινοφροσύνη. Ἡ ταπεινοφροσύνη, ὡς «ἀρετὴς πάσης ὑπόθεσις» κατὰ τὸν Χρυσορρήμονα, εἶναι τὸ πρῶτο πού ζηταίει ὁ Ἀπόστολος. Οἱ ἴξεις «ταπεινός» καὶ «ταπείνωσις», καθὼς μεταφυτεύθηκαν ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο ἐλληνικὸ κόσμον στὸν χριστιανικὸ, ἄλλαξαν νόημα δείχνοντας ὀλοκάθαρα πῶς μετέπλασε τὸ χριστιανικὸ πνεῦμα τὴν ἀνθρώπινη κοινωνία. Στὴν ἀρχαιοελληνικὴ γραμματεία ἡ ἴξις ταπεινός συνήθως σημαίνει τὸν κοινωνικὰ ἀσήμαντο καὶ ταιριάζει κυρίως σὲ δούλους. Γιά πρώτη φορά ἀποκτᾶ πλήρως θετικὸ περιεχόμενον στὴν Καινὴ Διαθήκη, ὅπου ὡς ὑπόδειγμα ταπεινώσεως προβάλλεται ὁ Χριστὸς (Φιλι. 2,6)· καὶ στή συνέχεια ἡ ταπείνωσις θεωρεῖται θεμελιώδες γνώρισμα τοῦ «καινοῦ» (καινούργιου) ἀνθρώπου. Οἱ ἐπόμενες ἀρετές πού παραθέτει ὁ Παῦλος, ἡ πραότητα, ἡ μακροθυμία, ἡ ἀνοχή καὶ ἡ ἀγάπη, δὲν μποροῦν νά «ἀνθίσουν» χωρὶς τὴν ταπεινοφροσύνη.

Τὸ «πῦρ» πού ἐνώνει

Ἡ εἰκόνα, βέβαια, τῶν ἀνθέων ἐνέχει τὸν κίνδυνον τοῦ ἀνταγωνισμοῦ γιὰ τὸ «ποιοὶ εἶναι πιὸ ὁμορφοὶ καὶ πιὸ εὐώδεις»· καὶ ἔτσι ματαιώνεται ὁ ἐπιδιωκόμενος «σύνδεσμος τῆς εἰρήνης». Ἴσως γι' αὐτὸ ὁ Χρυσορρήμων Ἰωάννης, ἀντὶ γιὰ τὴν εἰκόνα τῆς δροσερῆς ἀνθοδέσμου προτιμάει τὴν εἰκόνα τῶν ξερῶν ξύλων, γιὰ νά παρομοιάσει τίς ταπεινές καὶ τίς ἀπαλλαγμένες ἀπὸ τὴν «ὕγρασις» καὶ τὸ φούσκωμα τῆς ἔπαρσης ψυχές· ἔτσι, σάν εὐφλεκτες, εἶναι πιὸ εὐκόλο νά ἐνωθοῦν μὲ τὴ φωτιά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος: Ἡ φωτιά, ὅταν βρεῖ ξερὰ τὰ ξύλα, «μίαν τὰ πάντα ἐργάζεται πυρᾶν· ὅταν δὲ ὑγρά, οὐδὲ ἐνεργεῖ οὐδὲ συκολληθᾶται».

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, οἷς προτιρέπω λοιπόν ἐγώ ὁ φυλακισμένος διά τόν Κύριον, νά φέρεσθε ἀντάξια πρός τήν κλῆσιν, τήν ὁποίαν ἐλάβετε, μέ πᾶσαν ταπεινοφροσύνην καί πρα-
όπια, μέ ὑπομονήν εἰς τό νά ἀνέχεσθε ὁ ἕνας τόν ἄλλον μέ ἀγάπην, καί νά φροντί-
ζειε νά διατηρῆτε τήν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος διά τοῦ συνδέσμου τῆς εἰρήνης. Ἐνα
σῶμα ὑπάρχει καί ἕνα Πνεῦμα, καθώς καί μία εἶναι ἡ ἐλπίδα τῆς κλήσεώς σας, τήν
ὁποίαν ἐλάβετε. Ἐνας Κύριος, μία πίστις, ἕνα βάπτισμα, ἕνας Θεός καί Πατέρας
ὄλων, ὁ ὁποῖος εἶναι ὑπεράνω ὄλων καί δι' ὄλων καί εἰς ὄλους ἐμᾶς. Ἄλλ' εἰς τόν
καθένα ἀπό μᾶς ἐδόθηκε ἡ χάρις σύμφωνα πρός τό μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.

*(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα,
Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀθιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)*

«Πυρπολημένος» ἀπό αὐτή τή φωτιά ὁ Ἀπόστολος θά ξεσπάσει στόν πιό
ὑπέροχο ὕμνο τῆς ἐνότητος τῶν χριστιανῶν μέ λέξεις πού μόνο πανηγυρι-
κοῦς κανονιοβολισμούς θυμίζουν: «Ἐνα σῶμα, ἕνα Πνεῦμα, μία ἐλπίδα, ἕνας
Κύριος, μία πίστις, ἕνα βάπτισμα, ἕνας Θεός». Τήν ἴδια ἡχηρή διακήρυξη θά
κάνει –ἐδῶ μέ πολύ πόνο– στούς ἀπειλούμενους ἀπό διασπαστικές τάσεις Κο-
ρινθίους: «Πάντες ἡμεῖς ἐν ἐνί Πνεύματι εἰς ἕν σῶμα ἐβαπτίσθημεν». Τόν πό-
νο του θά μοιρασεῖ καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ρωτώντας: «Πῶς εἶναι δυνατόν νά
ἔχετε δικόνοιες ἐσεῖς πού ἕνα Πνεῦμα λάβατε, ἀπό μιά πηγὴ ποτισθήκατε καί
στήν ἴδια ἐλπίδα στηρίζεσθε; Ὁ Θεός θέλει ὄχι ἀπλῶς νά εἴμαστε δεμένοι με-
ταξύ μας, ὄχι ἀπλῶς νά εἰρηνεύουμε καί νά ἔχουμε ἀγάπη μεταξύ μας, ἀλλὰ
νά εἴμαστε ὅλοι μιά ψυχὴ καί ἕνα σῶμα».

Ἐνωμένοι καί ξεχωριστοί

Ἡ θαυμαστή αὐτή ἐνότητα τῶν χριστιανῶν δέν εἶναι ἀνθρώπινο κατόρθω-
μα ἀλλὰ ἔργο τῆς Ἀγίας Τριάδος. Οἱ ἅγιοι Πατέρες, μέ πρῶτο τόν Μέγα Ἀθα-
νάσιο, ἐρμηνεύοντας τά λόγια τοῦ Παύλου «εἷς Θεός καί πατήρ πάντων, ὁ ἐπί
πάντων καί διά πάντων καί ἐν πᾶσιν» ἤνε: «Ἐπί πάντων ὡς Πατήρ, ὡς ἀρχή
καί πηγὴ, διά πάντων δέ διά τοῦ Λόγου, ἐν πᾶσι δέ ἐν τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ». Μέ
αὐτά τά λόγια εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι μέσα στήν Ἐκκλησίαν ζοῦμε τό μυστή-
ριο τῆς ἐνότητος καί στίς δύο τῆς διαστάσεως: καί μέ τοὺς ἀλλοίους ἀνθρώπους
καί μέ τόν Θεό. Καί στίς δύο ὁμως «ἐνότητες» ὁ ἄνθρωπος δέν χάνει τήν ἀκε-
ραιότητα, τήν αὐτοσυνειδησίαν καί τήν ἐλευθερίαν του· οὔτε στήν ἔνωσή του μέ
τοὺς ἀλλοίους γίνεται ἕνα ἄβουλο κομμάτι μιᾶς ἄμορφης καί ἀπρόσωπης μά-
ζας, οὔτε στήν ἔνωσή του μέ τόν Θεό διαλύεται, ὅπως μιά σταγόνα πού πέ-
φτει στόν ὠκεανό.

Περίτρανη ἀπόδειξη ὅτι ἡ ἐνότητα τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τό
ιδανικότερο «θερμοκήπιο» γιά νά ἀναπτυχθεῖ ἡ ξεχωριστὴ ὁμορφία τοῦ κάθε

8 Δεκεμβρίου 2019: ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΛΟΥΚΑ

Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἐννης. Παταπίου ὀσίου (π΄ αἰ.).
Σωσθένους, Ἀπολλώ, Τυχικοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.). Παρθενίου ὀσίου τοῦ ἐν Χίῳ.
Ἦχος: πλ. δ΄ – Ἐωθινόν: Γ΄ – Ἀπόστολος: Ἐφεσ. δ΄ 1-7 – Εὐαγγέλιον: Λκ. ιγ΄ 10-17.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 15 Δεκεμβρίου, ΙΑ΄ Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Β΄ Τιμ. α΄ 8-18 – Εὐαγγέλιον: Λκ. ιδ΄ 16-24, Μτθ. κβ΄ 14.

ἀνθρώπινου προσώπου ἀποτελεῖ ὁ τελευταῖος στίχος τῆς σημερινῆς περικοπῆς, ὅπου ὁ Ἀπόστολος ἀναφέρεται στήν ποικιλία τῶν χαρισμάτων, πού δίνονται ἀπό τόν Θεό «καθῶς καί συμφερόντως» στόν καθένα καί «ἐπ΄ ἀγαθῶ» τῆς ὄλης Ἐκκλησίας.

Ἀρχιμ. Β. Λ.

Ἐπειαικῆ ἐπιστημονικῆ ἔκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

Μητροπολίτου Σουηδίας καί πάσης Σκανδιναυῖας
Κλεόπα Στρογγύλη

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΚΕΦΑΛΑΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ

Ἱστορικῆ μελέτη ἐπί τῇ βάσει ἀνέκδοτων ἀρχειακῶν πηγῶν
Τόμοι Α΄ καί Β΄ (σχήμα 17Χ24 ἑκατ.)

Μέ ἀφορμή τήν ἐπέτειο τῆς συμπληρώσεως ἑκατόν ἐτῶν ἀπό τήν ὀσιακή κοίμησιν τοῦ πολυθαυμάστου ἁγίου Νεκταρίου, κυκλοφορήθηκε ἀπό τίς ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἡ δίτομη ἱστορικῆ μελέτη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σουηδίας κ. Κλεόπα, μέ τίτλο «**Ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος Κεφαλᾶς, Μητροπολίτης Πενταπόλεως**». Ἡ περισιπούδαστη αὐτή μονογραφία βασίζεται σέ ἀνέκδοτες ἀρχειακές πηγές καί καλύπτει ὀλόκληρο τόν ἱστορικό βίον του, ἀπό τή γέννησιν ἕως καί τήν κοίμησίν του.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῦ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής· Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξιν, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

---